

*Кандидати екон. наук, доценти кафедри
менеджменту, публічного управління та
HR-технологій*

В. Г. Яковенко, В. І. Куделя

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Події сьогодення в Україні висувають різні вимоги та завдання до пересічних громадян і підприємств, організацій і навчальних закладів. Тож заклади вищої освіти зараз змушені організовувати свою діяльність у складних умовах зовнішніх викликів. Основним завданням була і є організація навчального процесу. При цьому переважає гарантування безпечного навчального простору для здобувачів. Але, незважаючи на негативні та непередбачувані чинники, викликані війною, постає питання постійного забезпечення та організації надання високоякісних освітніх послуг.

Університет вже не один рік організовує навчання з використанням дистанційних технологій. Тому доцільно розглянути переваги та недоліки дистанційної освіти.

Виявлено, що здобувачі університету мали психологічні та організаційні труднощі в процесі адаптації до віддаленого навчання. За результатами опитування, проведеного Державною службою якості освіти України, здобувачі вищої освіти стикаються з такими проблемами:

- відсутність безперебійного доступу до мережі Інтернет;
- ризик необ'єктивного оцінювання;
- недостатня самоорганізація;
- нерегулярність комунікації з викладачем;
- відсутність необхідної техніки вдома;
- відсутність необхідних навичок роботи з технікою та дистанційними технологіями [1].

Слід звернути увагу на те, що близько 72 % здобувачів виділяють втрату навичок комунікабельності та роботи в команді (зазначимо, що ці навички є ключовими для майбутніх фахівців-менеджерів і публічних управлінців), зміну розпорядку дня, пов'язану з дистанційною освітою. Так, під час дозвілля здобувачі більше почали займатися хобі (20 %), переглядати фільми (20 %), займатись спортом (19 %), читати книги (18 %) і спілкуватись у соціальних мережах (17 %). Слід звернути увагу, що вимірником якості освітнього процесу є не просто рівень задоволеності навчанням, а рівень сприйняття інформації та засвоєння здобувачем знань. Третина здобувачів (за їхніми власними оцінками) відзначила нижчий порівняно з очним навчанням рівень засвоєння знань, 43 % засвоювали знання на тому самому рівні, а частка здобувачів, які покращили рівень засвоєння знань, склала лише 10 %.

Основними перевагами дистанційного навчання, на думку здобувачів, стали:

- гнучкий графік навчання (34 %);
- можливість поєднання роботи і навчання (29 %);
- можливість опанування додаткових компетенцій, курсів, хобі (20 %);
- підвищення мотивації до самонавчання (16 %).

Усе наведене вище має стати підґрунтям для формування пропозицій щодо удосконалення освітнього процесу в період обмежень і зовнішніх викликів.

За сучасних умов необхідним є об'єднання потенціалів закладу вищої освіти, громадських організацій та органів студентського самоврядування задля забезпечення ефективного освітнього процесу та набуття здобувачами вищої освіти програмних загальних і професійних компетентностей у повному обсязі. На особливу увагу заслуговують питання поліпшення технічних, економічних та організаційних умов праці, забезпечення мотивації праці науково-педагогічних працівників, надання їм матеріальних і нематеріальних стимулів до високоякісної професійної діяльності.

1. Інформаційно-аналітична довідка про результати опитування щодо стану використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти України: Державна служба якості освіти України, 2020.

2. Олешко А. А., Бондаренко С. М. Удосконалення системи дистанційного навчання у вищій школі в умовах пандемії covid-19. *Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації» : тези доповідей, 10 листопада 2020 р.* Київ : КНУТД, 2020. С. 78 – 79.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій **І. В. Волохова**, канд. екон. наук, доцент кафедри маркетингу, комерційної діяльності та економічної теорії **В. А. Волохов***

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сучасний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій піднімає дистанційне навчання на новий якісний рівень, що дає змогу наближувати ефект прямого спілкування між викладачем і здобувачем, який завжди був перевагою традиційного навчання. Переважно саме сучасні технологічні та освітні можливості сприяли стрімкому розвитку дистанційної освіти в останні десятиліття.

Сучасний ринок освітніх послуг потребує вдосконалення та впровадження найновітніших і науково обґрунтованих форм організації навчання. Головним завданням у процесі професійного навчання стає саморозкриття творчого потенціалу особистості та розширення її пізнавальних можливостей у самостійному процесі оволодіння теоретичними розробками та практичними навичками.

Самостійну роботу розглядають як одну з основних форм організації навчального процесу для підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у навчальних закладах. Сучасний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій дає потужний поштовх новому етапу